

BÖLÜM 16

SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI KONUSUNUN SİNEMADA İŞLENİŞ BİÇİMİ: BİR FİLM ANALİZİ

Güler GÜNEŞ ASLAN¹

GİRİŞ

Sinema yaşamla ilgili birçok gerçeğin yansıtıldığı bir görsel sanat dalıdır. Sinema aslında yaşam koşullarındaki zorlukların, yoksunlukların, dezavantajlılıkların insanların yaşamına tahminlerin ötesinde etki yaptığını gözlemlememizi sağlar. Hikâyelerin çoğu kurgusal olsa da bazen yaşamla ilgili bazı gerçeklikleri izleyicinin yüzüne çarparlar.

Çocuklarla ilgili birçok konu sinemada izleyicilere sunulmuştur. Bazı hikâyelerde suça sürüklenen çocukların yaşamına, bazı hikâyelerde yoksulluk içinde var olmaya çalışan çocukların yaşamına tanık oluruz. Sinemada bazen özel durumda olan çocuklarla ilgili kimi zaman hayattan kimi zaman kurgusal hikâyelerle karşılaşırız. Bazen çocukların kendileriyle ilgili olmayan olumsuz yaşam olaylarına maruz kalmaları yüzünden yaşamlarının değiştiğine şahit oluruz. Sinemada işlenen bu olumsuz yaşam olaylarından birisi de cinsel istismardır.

Bir yetişkinin bir çocuğu cinsel tatmin için kullanması olarak tanımlanabilecek cinsel istismar, tüm toplumlarda görülebilen bir sorundur. Psikoloji ve psikiyatri alanlarındaki gelişmeler, bireylerin ruh sağlığı hizmetlerinden ve psikoterapiden faydalanmaya başlaması, kimi zaman çocukların kimi zaman çocukken cinsel istismara uğramış yetişkinlerin dilinden bu sorunun dillendirilmesine katkı sağlamıştır. Cinsel istismarın bireylerin hayatında yarattığı tahribata tanık olan ruh sağlığı uzmanları sayesinde belki de bu durum bir kavram olarak tanımlanmıştır. Bu durum 20.yy'ın ikinci yarısından sonra, cinsel istismar kavramıyla ilgili alan yazın oluşmasıyla iç içedir.

Cinsel istismar, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından şu şekilde tanımlanır: Çocuk cinsel istismarı, bir çocuğun tam olarak anlayamadığı, bilgilendirilmiş onay veremediği veya çocuğun gelişimsel olarak hazır olmadığı ve onay veremediği veya toplumun yasalarını veya sosyal tabularını ihlal eden cinsel aktiviteye

¹ Arş. Gör. Dr., Yalova Üniversitesi, Sosyal Hizmet AD., gulergunes34@gmail.com

katılmasıdır. Çocuk cinsel istismarı, bir çocuk ile bir yetişkin veya yaşı veya gelişimi itibarıyla bir sorumluluk, güven veya güç ilişkisi içinde olan başka bir çocuk arasındaki bu aktivite ile kanıtlanır, aktivite diğer kişinin ihtiyaçlarını tatmin etmeye yöneliktir (WHO, 1999, s.15-16).

Cinsel istismarın, bir sorun olarak tanımlanması, insan hakları hareketleri, sağlık ve sosyal bilimlerdeki çalışmalarla ilişkilidir. İnsanın gelişimini uzun bir süreç içinde tamamladığını ve çocukluğun da bir gelişim dönemi olduğunu öne süren çalışmalar, insanın çevresel uyaranların etkisiyle şekillendiğini iddia eden öğrenme çalışmaları, çocukların üstün yararının sağlanması gerektiğini öne süren insan hakları hareketleri çocuklara daha bir ihtimamla yaklaşılmasının altını çizmiştir.

Edebiyat ve sinema alanında bu durumun etkileri görülebilir. Taylor (2011) 1960'ların sonu ve 1970'lerin başında yetişkin çocuk cinsel ilişkilerinin sinemada temsil edilmeye başladığını, bu temsilin filmlerin yer aldığı toplumsal bağlamda cinsel istismarla ilgili toplumsal kaygıyı arttıran ikinci dalga feminizm, terapotik kültürün yaygınlaşması, rıza yaşının kaldırılmasını savunan pedofil yanlısı hareket ve sosyo-ekonomik faktörlerden etkilendiğini ifade etmiştir (ii). Buna göre sinemada bir çocukla yetişkin arasındaki cinselliğin temsiline dönemin sosyo-kültürel bağlamının etkisiyle farklılık gösterdiği söylenebilir. Örneğin Nabokov tarafından kaleme alınan ve ilk olarak 1955 yılında yayımlanan ve Stanley Kubrick tarafından sinemaya uyarlanan 1962 yapımı *Lolita* isimli eser, bir adamın ergenlik çağındaki bir genç kıza karşı cinsel tutkusunu anlatmaktadır. Bu eser sonraki yıllarda pedofilik öğeler içerdiği iddiasıyla eleştirilmiştir. Sonraki yıllarda sinemada bir yetişkinin çocuklara karşı cinsel eğiliminin farklı şekilde temsil edildiği görülür. Örneğin yapımcılığı Todd Solondz tarafından üstlenilen *Mutluluk (Happiness)* isimli 1998 yılı yapımı filmde çocuklara karşı cinsel isteği olan karakter, sübyancı ve sapık olarak ele alınır. Bir diğer örnek, 2004 yılı yapımı *Tenin Gizemi (Mysterious Skin)* isimli filmidir. *Tenin Gizemi* filmi de cinsel istismarın çocukların hayatlarındaki etkisini gözümüzün önüne seren bir filmidir. Filmde cinsel istismar iki farklı çocuğun gözünden anlatılır. Film boyunca iki çocuğun hayatındaki benzer giden ve farklı giden yönler gösterilir. Örneklerde görüldüğü gibi, bir çocukla bir yetişkin arasındaki cinsel ilişki olgusunun sinema içeriklerinde farklı şekillerde temsil edilmesi, sinemanın toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi özellikleriyle ve topluma ait akademik birikimle etkileşim içinde olmasıyla ilişkilidir. Bu açıdan sinema belirli toplumsal olgularla ve sosyal ilişkilerle ilgili çıkarımlar yapmamıza da olanak sağlar. Sinemada belirli içeriklerin hem sözel hem görsel olarak sunulması, izleyicinin karmaşık özellikler gösteren bazı toplumsal sorunları da daha iyi anlayabilmesi için faydalı olabilir. Çocukların ve

yetişkinlerin yaşamında karmaşık etkiler oluşturabilen cinsel istismarın anlaşılması için de sinema filmleri aracılık edebilir. Bunun yanında, sinemada bulunan bu içerikler, cinsel istismar gibi olgular hakkında akademik eğitim alan kişilerin konuyu daha iyi kavramalarına faydalı olabilir.

Bu çalışmada Tenin Gizemi filmi cinsel istismarın çocukların yaşamındaki etkisini daha yakından anlayabilmek adına incelenecektir. Çalışmada, filmdeki karakterlerin geçirdiği dönüşüm ve olayların örgüsü, cinsel istismarla ilgili psikoloji, sosyoloji, psikiyatri, sosyal hizmet, kriminoloji gibi alanlarda üretilen bilgilere dayanılarak çözümlenecek yorumlanacaktır. Sonrasında eser sosyal hizmet alanında bir vaka örneğiymiş gibi değerlendirilip, bunun üzerine bazı bilimsel çıkarımlar yapılacaktır.

TENİN GİZEMİ (MYSTERIOUS SKIN) ESERİ HAKKINDA

Tenin Gizemi (Mysterious Skin) filmi, Scott Heim'in (1995) aynı adlı romanından, filmin yapımcılığını ve yönetmenliğini de üstlenen Gregg Araki tarafından uyarlanmış ve 2004 yılında vizyona girmiştir. Filmin jeneriğine göre, Joseph Gordon-Levitt (Neil McCormick) rolünü, Chase Ellison (çocuk Neil McCormick) rolünü, Brady Corbet (Brian Lackey) rolünü, George Webster (çocuk Brian Lackey) rolünü, Michelle Trachtenberg (Wendy) rolünü, Riley McGuire (çocuk Wendy) rolünü, Jeff Licon (Eric Preston) rolünü, Mary Lynn Rajskub (Avalyn Friesen) rolünü, Elisabeth Shue (Ellen McCormick) rolünü, Bill Sage (koç) rolünü, Chris Mulkey ve Lisa Long (Bay ve Bayan Lackey) rolünü, Kelly Kruger (Deborah) rolünü, Rachael Kraft (çocuk Deborah) rolünü üstlenmiştir.

Kitap ve kitaptan uyarlanan film 8 yaşındayken cinsel istismara uğrayan iki erkek çocuğu Brian ve Neil hakkındadır. Film boyunca 8 yaşından 19 yaşına kadar bu iki erkek çocuğunun geçirdiği dönüşümler görülür. Film Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan Kansas'ta bir kasabada geçmektedir. Bu kasabada yaşayan Brian ve Neil isimli iki erkek çocuğun yolu minikler beyzbol takımında kesişecektir. Minikler beyzbol takımındaki koç tarafından cinsel istismara uğratılan bu iki çocuk, 19 yaşına geldiklerinde bu olayla ilgili yüzleşeceklerdir.

Filmin hikâyesini kısaca bu şekilde özetledikten sonra karakterlerin ilgili dönüşümü daha iyi inceleyebilmek adına filmle ilgili daha ayrıntılı bilgi verebiliriz.

Film başrol karakteri çocuklardan biri olan Brian'ın 8 yaşındayken hayatının 5 saatinin uçup gittiğini belirttiği sahne ile başlar. Brian gizli bir köşede saklanmakta ve burnu kanamaktadır. Başarı odaklı ve spordan hoşlanan babasının gönderdiği minikler beyzbol takımına, bir kenarda saklanırken burnunun kanadığını o akşam sonrası veda eder. Brian bunun sonrasında geceleri kâbus görmeye başlar. Bunun yanında durduk yere burun kanamaları olmaktadır. Birkaç kez yatağını

ıslatmış ve bilinç kayıpları yaşamaya başlamıştır. Gözleri bir anda kapanmakta kendi deyimiyle kukla gibi yere düşmektedir. Brian kısa bir süre sonra annesi ve ablasıyla beraber evinin üstünde bir görüntü görür ve bunun UFO olduğuna inanır. Daha sonra nerede olduğunu hatırlamadığı o karanlık saatlerde UFO tarafından kaçırıldığına inanır.

Filmde Brian karakterindeki değişimle gösterilen bu durum aslında bir savunma mekanizması olarak değerlendirilebilir. Brian'ın kendini güvende hissetmediği için regresyon yaşadığı, baş edemediği bu travmayı tamamıyla bastırıldığı ve olumsuz duygularını bedenine yönlendirerek somatize ettiği görülmektedir. Örneğin Brian'ın gösterdiği alt ıslatma davranışı, cinsel istismara uğramış çocuklarda diğer çocuk popülasyonuna göre daha sık görülen bir durumdur (Anderson vd., 2014). Bayılma ve bilinç kayıpları ise travma sonrası stres bozukluğu tablosunda görülen çözülme (dissosiyasyon) durumu ile ilişkili olabilir. Travma sonrası stres bozukluğu cinsel istismara uğrayan çocuklarda sıkça görülebilen bir durumdur (Wolfe, Gentile ve Wolfe, 1989).

Filmde Neil'in ilk kez görüldüğü sahnede, Neil kendinden bahsederken, 8 yaşına bastığı yaz, annesinin o zamanki erkek arkadaşıyla, evin bahçesindeki kendisinin eski salıncağında sevişmesini izlerken ilk kez boşaldığını ifade eder. Annesinin o zamanki erkek arkadaşı Alfred'i odun gibi kaba ve akılsız olarak tarif ederken, yıllar sonra hoşlandığı erkek tipinin onun gibi olduğunu fark ettiğini belirtir. Alfred ve annesini izlerken yüzünü buruşturmakta ve zihni beyzbol koçuna gidip gelmektedir. Aslında yıllardır masturbasyon yapmakta olduğunu ama ilk kez boşaldığını ve bunu beyzbol koçuna göstermek için sabırsızlandığını belirtir. Neil'in beyzbola başlaması aslında annesi ve sevgilisinin onu başlarından atmak için verdikleri bir karardır. Koç Heider'i ilk gördüğünde Neil annesinin yatağının altına sakladığı dergilerde bulunan erkek figürlerine benzetip heyecanlandığını söyler. Bu esnada annesinin onun koçla tanıştırdığını görürüz. Annesi bu sahnede koça yakın davranmakta, Neil ise tanışma konusunda çekingenlik göstermekte, koçla pek göz teması kurmamaktadır.

Filmde Brian ve Neil'in gösterimi farklıdır. Brian'ı ilk gördüğümüz bölümde kendi anlatımıyla onun başından geçen kötü şeyleri peş peşe görürüz. Neil ise başına gelenleri kötü olarak aktarmamakta bundan daha ziyade cinsel arzularından bahsetmektedir. Kendini koçla cinsel olarak yakınlaşma gerçekleşmeden önce de eşcinsel olarak tanımladığını söyler. Taylor (2011)'e göre Neil'in gösteriliş şeklinde onun arzularına ve eylemlerine odaklanılmaktadır. Bu açıdan Neil eşcinsel kimliğini doğrulamak için deneyimlerini yeniden yapılandırmakta ve bu zıt durum onu fail olarak inşa etmekte, Brian'ı çevresi üzerinde kontrol eksikliği olan edilgen biri olarak göstermektedir (s. 324-325).

Neil karakteri, filmde babası olmayan bir çocuktur. Annesinin sürekli farklı erkeklerle ilişkisi olmakta, annesi işinden ve sevgilisinden kalan zamanı Neil'e ayırmaktadır. Annesi Neil'e onu sevdiğini ve değer verdiğini söyleyen bir annedir fakat onunla ilgili eksik bıraktığı noktalar vardır. Örneğin bahçede Neil'in eski salıncağının üstünde Neil'in görme ihtimali olmasına rağmen erkek arkadaşıyla sevişebilmektedir. Neil küçük yaştan itibaren mastürbasyon yapmaktadır. Çocuklarda bir davranış bozukluğu olarak değerlendirilen çocukluk çağı mastürbasyonu diğer psikiyatrik bozuklukları olan çocuklarda sıkça görülmektedir (Izadi-Mazidi ve Riahi, 2020). Henüz cinsel gelişimini tamamlamamış bir çocuğun kendisini cinsel olarak uyarması aslında daha önce yetişkinler arasında yaşanan cinsel ilişkiyi gözlemlemesi ve yetişkinlere ait cinsel içerikli dergileri erişebilmesiyle ilişkilidir. Bu durum da aslında bir cinsel istismar olarak değerlendirilebilir.

Sonrasında Neil kısa sürede takımın yıldız oyuncusu olur. Maçlarda koçun takdirini almak onun için çok önemlidir. İlk galibiyetten sonra koç annesini arar ve çocukları sinemaya götüreceğini söyler. Aslında koç diğer çocukları değil sadece Neil'i sinemaya götürme bahanesiyle evden almıştır. Beraber bir gerilim filmi izlerler ve koç Neil'i kendi evine götürür. Koçun evini görünce Neil çok heyecanlanır çünkü koçun evinde dev ekran bir televizyon ve oyun makineleri vardır. Beraber oyun oynarlar ve Neil çok eğlenir. Bu arada koç onu tanımak için sorular sorar. Neil'in verdiği cevaplara göre, Neil annesi çalıştığı ve arta kalan vakitlerde sevgilisiyle çok vakit geçirdiği için çoğunlukla yalnız başına kalmaktadır. Koç beraberken Neil'den yanına bir içki almasını söyler ve takımın en iyilerinin seslerini kaydettiğini söyleyerek ses kayıt cihazı açar. Neil'e içki içirir ve sesini kaydederken onun fotoğraflarını çeker. Bu fotoğrafların bazıları erotik görünümlüdür. Bundan sonra bolca vakit geçirmeye başlarlar, maçlardan sonra koç onu önce kendi evine getirir ve sonra evine bırakır. Koç Neil' in tuhaf yüz ifadeleri verdiği fotoğrafları albüm yapmış ve ona göstermiştir. Eve Neil'in hoşuna gidecek mısır gevreği gibi yiyecekleri doldurmuş ve Neil "annem bunları asla almaz" diyerek çok mutlu olmuştur. Beraber seçtikleri gevreği Neil yanlışlıkla yere dökünce üzülmüş, koç ise onun gönlünü almak için tüm gevrekleri havaya saçmıştır. Bunun sonrasına Neil'e yaklaşarak onu sevdiğini ve birisini çok sevdiği zaman onlara sevdiğini özel bir yolla gösterdiğini söylemiştir. Neil'i etrafa saçılan gevreklerin üzerine uzatmışken Neil'in aslında tedirgin olduğunu ve durumdan hoşlanmadığını gösteren yüz ifadesi görülür. Koç yere uzattığı Neil'e doğru yaklaşır ve eliyle sus işareti yaparak, "meleğim birini böyle öpmenin hiçbir sakıncası yoktur. Sana bunun yanlış olduğunu söyleyenlere bakma" der. Koç onu seni seviyorum diye yaklaşıp yere yatırırken, Neil'in yüz ifadesindeki korkuyu, yere yatırıp karnına başını koyduğunda ve cinsel istismar uygulamaya başladığında yine yüzündeki korkuyu görür ve Neil'in

korkudan inleme seslerini duyarız. Koç onu istismar ettikten sonra gözlerinin kırdığı, ağlamamak için hareket eden çenesini zor tuttuğu ve başını öne eğdiği görülür. Olay sonrasında da yerdeki dağınıklığa bakarken kendi kendine sonunda oldu dediğini söyler. Sonrasında koç ona “hoşuna gitti” der. “Hoşuna gitmesi normal. Her şey yolunda”.

Neil ve Koç’un arasındaki olanlardan aslında bu durumun koç tarafından planlı bir şekilde gerçekleştirildiğini görürüz. Koç, evini çocuk için ilgi çekici bir hale getirmiş evini oyun makineleriyle ve onun sevdiği abur cubur yemeklerle doldurmuştur. Bu süreçte onu sıkça sinemaya götürmüş ve evine davet etmiş, ona özel olduğunu hissettirmiştir. Özellikle Neil gibi yalnız bırakılan ve yeterince duygusal destek bulamayan bir çocuğu bu şekilde istismar sürecine sokmuştur. Çocuğa uyguladığı bu cinsel istismar davranışının bir sevgi ifadesi olduğuna ve bu durumun normal olduğuna onu inandırmıştır. Özellikle bu durumu uzun bir sürece yayması çocuğun da direncini kırarak buna inanmasını sağlamıştır. Bu durum Grooming tabiriyle ifade edilir. Bu süreçte cinsel istismarı uygulayan kişiler çocukları bir süreç içerisinde istismara hazırlamaktadır. Çocuğa iltifatlar etme, hediyeler verme, gezmeye götürme gibi taktiklerle çocukları bu duruma duyarsızlaştırmayı hedeflemektedirler. Bu süreçte uyguladıkları cinsel istismar davranışlarına da sevgi ifadesi olarak göstermektedirler (Bennett ve O’Donohue, 2014). Cinsel istismar uygulayan kişinin çocuğu bir zaman süreci içerisinde cinsel istismara alıştırmayı, araştırmalarla desteklenmektedir. Smallbone ve Wortley tarafından kriminoloji alanında yapılan bir araştırmada cinsel istismar uygulayan kişiler aile içi cinsel istismar uygulayan, aile dışı cinsel istismar uygulayan ve karma tip olarak sınıflandırılmıştır. Bu araştırmada aile dışında cinsel istismar uygulayan kişilerin, kendilerine çocuk bulabilmek için arkadaşlarının evini ya da spor kulübü ve izcilik gibi faaliyetleri kullandıklarını ifade etmişlerdir. Aile dışındaki çocuklara cinsel istismar uygulayan kişilerin, çocuğu cinsel istismara uğratmadan önce kullandıkları en yaygın görülen davranışların, çocukla televizyon izlemek, çocuğu aynı yatakta yatırmak ve çocukla arabaya binmek olduğu ifade edilmiştir. Aile dışı suçlular için çocuğun güvenini kazanmak için kullanılan en yaygın yöntemlerin cinsel olmayan bir şekilde dokunmak, onlara çok dikkat etmek, onlarla çok zaman geçirmek ve çocuğun yapmak istediği şeyleri yapmaktır. Çocuğu cinsel aktiviteye dâhil etmek için kullanılan stratejiler ise önce çocuğa cinsel olmayan ilgi göstermek sonra çocuğa cinsel olmayan bir şekilde dokunmak ve çocuğa giderek daha fazla cinsel olarak dokunma şeklindedir (Smallbone ve Wortley, 2001, s. 4). Koçun Neil’e uyguladığı davranışlar tekrar ele alınırsa, benzer bir sürece filmde yer verildiği görülür.

Neil’i daha sonra 10 yaşında görürüz. Yanında üst sınıftan ruh eşim diye tanımladığı Wendy vardır. Wendy’yi kendinin suç ortağı olarak da gösterir. “Eğer

yumuşak olmasaydım, Wendy'yle biz de erken yaşlarda birlikte olur ve topluma istenmeyen çocuk kazandırmış olurduk” der. Cadılar bayramını kutladıkları bir sahnede Brian'ı da şeytan kıyafeti ile görürüz. Brian diğer çocuklar tarafından itilip kakılmakta fakat karşılığında bir şey yapamamaktadır. Bu sahnede gözlüğünü kaybeden Brian, o ortamdan kaçır. Daha sonra karaltı içinde birinin ona doğru geldiği görülür. Brian “onu sen sandım” der, burnu kanar ve bayılır. Neil ise Wendy ile görmekte zorluk çeken bir çocuğu uzaklara götürür ve yere yatırır. “Dediklerimizi yapmazsan öldürürüm” der ve ağzına havai fişek koyar ve ateşler. Çocuk yaralanmıştır ve Wendy onun kendilerini şikâyet edeceğini söyler. Neil ise korkma der ve bunu engelleyeceğini söyler. Bunun sonrasında yatan çocuğun pantolonunun ipini açır ve “sen benim küçük dostumsun ve sana göstermek istediğim bir şey var. Ben küçükken bana da bir adam böyle yapardı ve bu çok hoşuna gidecek” der. Yerde yatan çocuğa dokunurken “aferin benim aslanıma” der. Bu süreçte çocuğa koçla yaşadığı cinsel istismarın benzerini uyguladığı görülür. Wendy ise olanları gördükten sonra bir daha Neil'e eskisi gibi bakmayacaktır. Aynı gece Brian'da kendisine ne olduğunu bilmeden ayrılmıştır. Bir saatten fazla kayıp olduğu süre ile ilgili hiçbir şey hatırlamamaktadır. Brian bu durumun daha önce bayılıp kilerde uyanması ile bağlantılı olduğunu düşünür. Bunun sebebini öğrenmek ister.

Cinsel istismara ilk kez uğradıkları 8 yaşından 2 yıl sonra gördüğümüz bu sahnede iki çocuğun birbirinden farklı şekilde etkilendiğini görürüz. Bu durumu anlamlandırabilmek adına bazı kuramsal bilgilere başvurabiliriz. Finkelhor ve Browne (1985) cinsel istismarın 4 travmajenik dinamiği olduğunu öne sürmüştür. Bu dinamikler, travmatik cinselleşme, ihanet, damgalama ve güçsüzlüktür. Dinamiklerden biri olan travmatik cinselleşmeyi Finkelhor (1987) şöyle karakterize eder: (1) Cinsel istismara uğrayan çocuklar, genellikle, gelişim düzeylerine uygun olmayan cinsel davranışlar için suçlular tarafından ödüllendirilir. (2) Ödüller nedeniyle, cinsel istismara uğramış çocuklar, ihtiyaçlarını karşılamak için başkalarını manipüle etme stratejisi olarak uygun veya uygun olmayan cinsel davranışları kullanmayı öğrenirler. (3) Gördükleri ilgi nedeniyle cinsel istismara uğrayan çocukların anatomisinin belirli bölümleri fetişleştirilip, çarpıtılarak önem ve anlam verilir. (4) İstismarcının kendilerine söylediği şeyler ya da istismarcının davranış biçimleri nedeniyle çocukların kafası karışır ve cinsel davranış ve cinsel ahlak hakkında açık yanılgılar edinir. (5) Çocuğun zihninde ürkütücü ve nahoş anılar cinsel aktiviteyle ilişkilendirildiğinde, çocuğun cinselliği travmatize olabilir (Finkelhor, 1987: s.355-356). Buna göre cinsel istismara uğrayan bireyler cinsellikle aşırı meşgul olma, kompulsif cinsel davranışlarda bulunma gibi davranışlar gösterebilmektedir. Bazı çocuklar da yaşlarına uygun olmayan şekilde cinsellik hak-

kında bilgiye sahip olmakta ve kendi akranlarına karşı cinsel davranışlar göstermektedir. Travmatik cinselleşme durumu, Neil'in mastürbasyon yapma davranışı ve başka bir çocuğa cinsel istismar uygulaması ile gözlemlenir. Neil yaşadığı travmatik olayı daha dışsallaştırmış, saldırgan davranış örüntüleri göstermiştir. Brian ise daha içe kapanık bir hale gelmiştir ve akran zorbalığına maruz kalmaktadır. Akranlarının kötü davranışlarından kaçarken gözlüğünü kaybettiği için yolunu kaybeder ve aslında bu süreçte koç tarafından yeniden cinsel istismara uğradığını ilerleyen yıllarda hatırlayacaktır. Bu durum yeniden kurban olma kavramıyla açıklanabilir. Bunun yanında Finkelhor (1987) belirttiği güçsüzlük dinamiği ile de açıklanabilir. Brian ne yaparsa yapsın vücudu koç tarafından istila edilmekte ve kendisi bu durumdan kendisini koruyamamaktadır. Güçsüzlüğü de içselleştirdiği için kendini akranlarının zorbalığından koruyamamaktadır.

Daha sonra Neil'in 15 yaşında olduğu sahneyi görürüz. Okul parkına gidip sigara içerken, etrafta gezen arabadan onu eliyle çağıran kendinden yaşça epey büyük yetişkin bir erkeği görürüz. Neil arabaya biner ve para karşılığı cinsel ilişki için pazarlık yapar. Bu sahnede adam Neil'i civarda polislerin gezdiğini ve polislerin durumu anlayabileceklerini söyleyerek polislere karşı dikkatli olması için uyarır. Bu sahnede adamın arabasında üzerinde daddy yani babacık yazan küçük ayıcık görürüz. Bu adam da oraya iş için gelmiştir ve yerel marketlere abur cubur dağıtımını yapmaktadır. Adam arabanın arkasından Neil'e istediğini alabileceğini söyler. Neil adamla otel odasına gider adam ona çok güzel olduğunu söyler ve ne yapmasını istediğini sorar. Bu sahnede Neil'in yaşlı erkekleri sevdiğini öğreniriz. Adam Neil'e çok güzel bir çocuk olduğunu söyler ve aralarında cinsel ilişki yaşanmaya başlar. Bu esnada aslında Neil koçla yaşananları tekrar etmekte ve yüzünde korkuyla karışık tedirgin bir yüz ifadesi görülmektedir. Bir an mutlu olduğu bir çocukluk sahnesi gözüne gelir. Yaşanan cinsel birliktelik bittikten sonra adamın bulaşıcı cinsel hastalık korkusunu ifade ettiğini görürüz ve küçük bir yerdeyiz ve sen daha çocuksun diyerek kendini rahatlattığını duyarız. Neil daha sonrasında arkadaşı Wendy'yle buluşur ve ona terk edilmiş bir harabede bulunan tuvalette duvara çizilmiş bir uzaylı figürünü bu benim diye gösterir. Arkadaşı ona inanmayınca sana göstereceğim der ve pantolonunu indirir. Kız arkadaşı ona "sapık, teşhirci" der Neil ise "bak adam bana ne yaptı" der. Cinsel organında bulunan yara izlerini gösterir. Parkta buluştuğu adam onun cinsel organına ısırarak zarar vermiş olmasına rağmen o süreçte Neil bunu hiç hissetmemiştir. Kız arkadaşı Wendy ise başına bir şey gelebileceği için başka erkeklerle buluşmaması için onu uyarır. Neil ise "tamam anne" der. Sonra karşısındaki sinema perdesine bakarak keşke hayatımız bir film olsaydı derler. Wendy "Keşke hayatlarımızı anlatan ve bu zamana kadar olan her şeyi anlatan bir film olsaydı. Son sahnesinde sen ve ben burada duruyor olurduk der. Sadece sen ve ben." Neil ise evet der.

Bu sahneleri yorumladığımızda ergenlik çağına gelen Neil'in para karşılığı erkeklerle cinsel birliktelik kurduğunu görürüz. Aslında bu durumda cinsel istismar olarak değerlendirilebilir çünkü Neil daha yetişkin olmamıştır. Neil burada ilk kez cinsel istismara maruz kalması gibi bir ödül karşılığında bu cinsel istismarın tekrarlanmasını sağlamaktadır. Neil aslında burada kurban rolünü benimsemektedir çünkü cinsel istismarın tekrarlanmasını sağlamaktadır. Literatürde bulunan araştırmalara göre, cinsel istismara uğrayan bir çocuğun hem çocukluk çağında hem yetişkinlik döneminde tekrardan cinsel istismara uğrama ihtimali genel popülasyona göre daha yüksektir. Arata (2002) tarafından yapılan bir gözden geçirme çalışmasına göre, çocukken cinsel istismara uğrayan bireylerin yaklaşık üçte biri, tekrar mağduriyet yaşadıklarını bildirmiştir. Çocuklukta cinsel istismar öyküsü olanlar, çocuk cinsel istismarı öyküsü olmayan yetişkinlere göre 2 ila 3 kat daha fazla yetişkin mağduriyeti riski göstermişlerdir. Çalışmaya göre ergenlikte yeniden cinsel istismara uğramanın, yetişkinlikte en büyük yeniden mağduriyet riskine yol açtığı bulunmuştur (Arata, 2002). Bu anlamda çocuklukta yaşanan cinsel istismarın sadece çocuklukta kalmayabileceği söylenebilir.

Neil'in yaşlı adamla cinsel birliktelik kurarken yaralandığını hissetmemesi de çözülme durumudur. Çözülme kişinin bedeninin çözülüyor gibi hissetmesine sebep olmaktadır. Herman'a göre çözülme durumu istismara uğrayan çocuklarda görülebilmekte, bazıları bunları bilinçli bazıları da bunları otomatik olarak yaşamaktadır. Çözülme sayesinde şiddetli acıya dayanmakta, karmaşık unutmalar içinde hatıralarını saklamakta, zamana, mekâna ya da insanlara ait duyumları değiştirmektedirler (Herman, 2016, s.129). Bu tabloda da Neil'in aslında vücudunda yara oluşturacak şekilde sert davranışlara maruz kalmasına rağmen bunu cinsel ilişki anında hissetmediğini çünkü o an koçla olan anılarını hayal ettiğini görürüz. Cinsel birliktelik kurduğu süreçte koçla olan anılarını hayal ettiğini söylerken aslında yüz ifadesinde korku ve tedirginlik görülmektedir. Para karşılığı ilişkiye girdiği yaşlı adamdan bahsederek, kendisinin marketlere abur cubur dağıtan birisi olduğunu ve bunları arabada bulundurduğunu görülmektedir. Bu durum kendisinin çocuklara ulaşmasını kolaylaştırabilir. Yapılan araştırmalara göre çocuklara cinsel istismar uygulama eğilimi olan kişilerin, çocuklara ulaşmayı kolaylaştıracak yolları ve taktikleri bulduğunu göstermektedir. Çocuk cinsel istismarından için hüküm giymiş 91 kişiyle mülakat yapılan bir araştırmada, hükümlülerin, bebek bakıcılığı gibi yollarla çocuklara erişim sağladıklarını göstermektedir. Bu kişiler rüşvet, hediye ve oyunları kullanarak çocukları ikna etmiş, kendilerinin cinsel isteklerine uymaları için onların üzerinde güç, tehdit, öfke ve rüşvet kullanmıştır. Bunun yanında dokunma, seks hakkında konuşma ve ikna gibi teknikleri kullanarak çocukları sistematik olarak duyursuzlaştırdıkları görülmüştür (Elliott

ve ark., 1995). Filmde bu sahnede Neil ile cinsel ilişkiye giren adamın, yaşadığı yerden uzakta olduğunu görmekteyiz. Çocuklara cinsel istismar uygulayan kişiler, özellikle arkalarında iz bırakmamak için yasal anlamda suç olan bu davranışı gerçekleştirebilmek adına uzak yerlere gidebilmektedirler. Nitekim kendisi de Neil'i polislere karşı uyarır. Neil ve yaşlı adam arabadayken, orada bulunan daddy yazan ayıcığı görürüz. Burada Neil gibi ergen bir çocukla cinsel ilişkiye giren bu adamın, çocuklara karşı yakın ve iyi davranan biriymiş gibi gösterildiğini görürüz. Kendisi Neil'in yanından ayrılmadan önce cinsel yolla bulaşan hastalık riskine karşı onu uyarılmış ve sonra "burası küçük yer" ve "sen nasılsa çocuksun bir şey olmaz" demiştir. Aslında bir çocukla birlikte olduğunun ve bunun yasal olmayan bir durum olduğunu farkındadır. Neil'in para karşılığı cinsel ilişkiye girmesi ise travmatik cinselleşme durumunun bir diğer örneğidir. Neil'in kompulsif bir şekilde cinsellik yaşadığını görürüz. Finkelhor ve Browne (1985)'in travmatik cinselleşme kavramından yola çıkarak durumu değerlendirdiğimizde, Neil'in koç tarafından cinsel istismara uğratıldığında cinsel olarak uyarılması özellikle bu uyarılmayı tekrar tekrar araması ve cinsel kimliğiyle alakalı kafasının karışmasına sebep olmuş olabilir. Neil'in fuhuş yapması, madde kullanması, bisiklet çalması, toplum nezdinde yasak olan davranışları yapması ise Finkelhor ve Browne (1985)'in cinsel istismarın travmajenik dinamiklerinden bir diğeri olan damgalama kavramıyla açıklanabilir. Buna göre, cinsel istismara uğrayan çocuklar kendilerini damgalanmış hissetmekte ve kendini toplumdaki izole etmektedir. Bu durumun alkol ve madde kullanımı, suç davranışı ve fuhuşla ilişkili olabileceğini belirmişlerdir. Neil'in cinsel yolla bulaşan hastalık riskine karşılık tanımadığı insanlarla cinsel ilişkiye girmesi, takıntılı bir şekilde cinsellikle meşgul olması, Herman'ın (2016) görüşünden yola çıkılarak kendinde otonomik uyarılma oluşturarak, duygulanımı değiştirme girişimi olarak yorumlanabilir. Herman, cinsel istismara uğramış çocukların yaşadıkları sıkıntılı duygulanımın ortadan kaldırmak için takıntılı cinsel davranış, riskli davranışlar, tehlikeye maruz kalma gibi davranışlarla kendi bedenlerinde otonomik uyarılma oluşturarak duygulanım durumlarını değiştirdiklerini, özellikle ergenlik yıllarında bu durumun daha bariz olarak görüldüğünü ifade etmiştir (Herman, 2016, s.138).

Sonraki sahnelerde 19 yaşına geldikleri 1991 yılına geliriz. Neil eşcinsel arkadaşları Eric ve Wendy ile vakit geçirmekte ve para karşılığı fuhuş yapmaya devam etmektedir. Wendy Neil'in tüm sırlarını bilen tek kişidir. Eric ve Wendy'nin her ikisi de Neil'e âşıktır. Wendy, Eric'in Neil'e bakışlarını fark edince ona bir zamanlar kendisinin de Neil'e âşık olduğunu ama Neil'in bütün sırrını bildiğini ve arasındayken duymak bile istemeyeceği şeyler olduğunu söyler. İlaveten normal insanların kalbinin olduğu yerde Neil'de karanlık bir dipsiz kuyu olduğunu ve dikkat etmez-

se bu kuyuya düşüp sonsuza dek kaybolabileceğini söyler. Brian'ın ise kâbusları devam etmektedir. Brian her sefer gördüğü kâbus sahnesinde, bu sefer yüzünde bir uzaylının parmakları dolaşmaktadır. Brian daha sonra olan biteni günlüğüne yazmaktadır. Bu esnada uzaylı programında görüp mektup yazdığı Avalyn isimli kızın ona geri cevap yazdığını ve yanına çağırdığını görürüz. Brian kendisine mektup yazan Avalyn'in yanına gitmiştir. Uzaylılar tarafından kaçırıldığını düşünen Brian'a "şu an benim birkaç yıl önce bulunduğum noktadasın, bazı şeyleri yeni yeni hatırlıyorsun" der. Beraber yürüyüş yaparlarken, Brian yanında getirdiği Rüya Günlüğü'nden bahseder. Brian, hayatıyla ilgili hatırlamadığı o kayıp saatlerde uzaylılar tarafından kaçırıldığını inanmaktadır. Rüyalarından birisini Avalyn'e okur. Bu rüyada beyzbol oynadığı minikler ligi formasını giymiştir ve uzun boylu bir uzaylı üzerinde uçmaktadır. Yanında minikler ligi formalı başka bir erkek çocuk vardır. Takımın adı panterlerdir. Uzaylının büyük siyah gözleri vardır ve onun yüzüne dokunuyordur. Yardım için seslenmek istiyordur ama yapamıyordur. Bu esnada Brian'ın okurken derin ve kesik kesik nefes alışverişini duyarız. Kız ise "gerçeği açığa çıkarmak üzeresin ipuçlarını bir araya getiren bir dedektif gibi düşün kendini" der. "Belki de rüyadaki diğer çocuğa ulaşmalısın o bu cevapları bulmana yardım edebilir" der. Neil bu dönemlerde beyzbol maçları sunuculuğu yapmaktadır. Bir gece maçtan sonra arkadaşı Eric'le eve geldiğinde, Eric'e ot (uyuşturucu) verir ve kendisi uyur. Bu esnada Eric Neil'in açık kalan çekmecesini karıştırırken orada paralar, porno dergiler ve küçükken beyzbol takımında oynarken çekildiği fotoğrafları görülür. Eric fotoğrafları eline alıp bakarken çekmede, koçun Neil küçükken çektiği erotik fotoğraflarını ve bir teyp kasedini görür. Teyp kasetini koyup teypi çalıştırınca, koçun Neil'e yaptığı cinsel istismarin ses kaydını dinlemeye başlarız. Koç hoşuna gidiyor değil mi? diye küçük Neil'e sormaktadır, küçük Neil de evet der.

Buradaki sahnelerde Neil'in aslında kendisini seven insanlarla gerçekten ilişki kuramadığını görürüz. Aslında kendisini değersizleştirdiğini, kendisine değer vermeyen insanlarla para karşılığında yakınlık kurduğunu görürüz. Bu durum da Finkelhor ve Browne (1985)'in damgalanma dinamiğinin bir görüntüsüdür. Buna göre cinsel istismara uğrayan çocuklar kendilerini durumla ilgili olarak kötü manada etiketleyebilmekte, kendilerini değersiz görebilmektedir. Brian ise babası onları terk ettiği için, hayatında babası olmadan annesi ile yaşamına devam ettirmektedir. Brian cinsel istismarla ilgili travma sonrası stres bozukluğu geliştirmiş gibi görünmektedir. Cinsel istismar sonucu travma sonrası stres bozukluğu oluşması durumunda, travmatik olayın yeniden yaşanmasını sağlayan rahatsız edici düşünce veya görüntüler, travma ile ilgili rüyalar, cinsel istismarı hatırlatan uyarıcılar ile karşılaşıldığında yoğun sıkıntı yaşama, istismarı simgeleyen iç ve dış

ipuçlarına maruz kalındığında fizyolojik tepki gösterme, cinsellikle ilgili etkinliklerden ve kişilerden kaçınma, cinsel istismarın bazı önemli yönlerini hatırlayamama, sosyal yaşamdan geri çekilme gibi durumlar görülebilmektedir (Budrionis ve Jongsma, 2015, s.50). Brian, travma sonrası stres bozukluğunun bir belirtisi olan flashbackleri yaşamaya devam etmektedir. Rüyasında aslında yaşadığı travmayı çarpıtarak görmektedir. Gerçekliğin dayanılmaz ağırlığından ötürü bu travmatik durumu tamamıyla hatırlayamamakta ve çarpıtarak hatırlamaktadır. Cinsel istismara uğradığını hatırlamak yerine uzaylılar tarafından kaçırıldığına inanmaktadır. Rüyasında gördüğü kadarıyla Brian, uzaylı kendisine dokunurken hiçbir şey yapamamıştır. Bu güçsüzlük durumu, cinsel istismara uğrayan kişilerde aslında suçluluk duygusu oluşturabilmektedir. Suçluluk duygusunun ağırlığı ego bütünlüğüne zarar verdiği için, bunun yerine zihin gerçekliği çarpıtarak benlik için daha kabul edilebilir bir hale getirmektedir. Finkelhor ve Browne'nin (1985) travmajenik dinamiklerinden biri olan güçsüzlük teması, Brian'ın hayatında gözlemlenmektedir. Bu temaya göre cinsel istismara uğrayan çocukların yaşamında korku, anksiyete, kâbuslar, fobiler, yapışkan davranışlar ve somatik şikâyetler oluşturabilmektedir. Buna göre Brian da kâbuslar, burun kanaması, bayılma gibi şikâyetler yaşamaktadır. Asosyal bir yaşamı vardır ve annesiyle yaşamaktadır.

Filmde bunun sonrasında, Brian'ın rüyasında gördüğü diğer çocuğun peşine düştüğünü görürüz. Bunun için kütüphaneye giderek, minikler beyzbol takımına ait arşivde bulunan bir fotoğraf çalar. Bu arada babası artık onunla iletişim kurmaya çalışmakta ama Brian telefonlarına çıkmamaktadır. Neil ise beyzbol maçlarında sunuculuk yapmaya devam etmektedir. Bu arada yaşadığı kasabadan bıktığını görürüz. Maç sonrası gittiği barda bu kasabada her erkek ve her erkeğin yaşlı çirkin amcasıyla iki kez birlikte olduğunu söyler. Bu arada uyuşturucu alır. Neil sonrasında arkadaşıyla beraber gecenin iki buçuğunda koçun o zamanki evinin önüne gider. Neil "meleğim demiştin bana" der. Daha sonraki sahnelerde yaşamak için arkadaşı Wendy'nin yanına New York'a gider. Brian ise resimdeki çocuğun peşindeyken, bir gün Avalyn'in yanına gittiğinde, Avalyn satanist bir grup tarafından kesildiğine inandığı bir ineğin etine Brian'ın elini daldırır. Brian o an yüzünde uzaylının ellerini gezdirdiği kâbusu hatırlar ve bu el insan eline dönüşür. Brian kendini çok kötü hissetmektedir ve burnu kanamaya başlar. O an küçük Neil'in yüzünü görür ve Neil kendisine ona hoşlandığını söyle demektedir. Brian bunun üzerine bayılır. Sonradan Neil'i aramaya devam eder ve Neil'in New York'a taşındığı gün onun evini bulur ve Neil'in arkadaşı Eric ve Neil'in annesiyle tanışır. Bu süreçte Brian Eric'le arkadaş olur ve Neil hakkında bilgi alır. Eric ise Neil'e yolladığı kartpostallarda Brian'dan uzaylılar tarafından kaçırıldığına inanan cinsiyetsiz biri olarak bahseder. Brian, Neil'in peşindeyken Avalyn'in de onu sık

sık ziyaret ettiğini ve Brian'ın evine geldiği bir gün onu öpmeye çalıştığını görürüz. Brian, Avalyn'in cinsel yakınlaşma girişiminden aşırı derecede rahatsız olur ve "yapamam" der. Bir daha onunla görüşmek istemez. Brian, Neil hakkında Eric'ten sürekli bilgi ister, Eric, Neil için, "O saturndür, biz de yörüngesinde dönen küçük aylar gibiyiz. Gezegenler mektup yazar mı" diye bahseder. Eric ve Brian'ın arkadaşlıkları ilerler ve 19. yaş gününü beraber kutlarlar. Beraber Brian'ın çizimlerine bakarlar, resimde belden aşağısı insan olan ve ayağında beyzbol ayakkabısı olan, belden yukarısı uzaylı olan bir figür görülür. Eric ona beyzbol ayakkabısının anlamını sorunca, Brian hiçbir fikrinin olmadığını söyler. Gün sonunda Brian babasının eve geldiğini görür. Babası ona "yakaladım seni, sana doğum günü hediyesi getirdim" der. Brian "Burada ne yapıyorsun. Seni yıllardır görmedim" der. Babası aramalarına cevap vermediğini söyleyince, belki beni yalnız bırakmanı istedim der. Babası böyle yapmamasını söyleyince, küçükken başına bir şey geldiğini ve neyden konuştuğu hakkında fikri olup olmadığını söyler. "O gece kilerde burnum kanadığında neredeydin? Burnum kanıyordu, bayılıyordum, yatağımı ısılatıp duruyordum bana nedenini hiç sormadın der. Gözlerimin karardığı cadılar bayramında da sormadın. Her iki gece bana bir şeyler olmuştu. Bunun hakkında ne biliyorsun, anlat bana!" der. Babası özür diler, "sana yardım edemem" deyip hediyeği bırakır gider. Neil ise New York'ta para karşılığında fuhuş yapmaya devam etmektedir. Bu süreçte ona farklı şekillerde davranan erkekleri görürüz. Fuhuş yapmak için beraberinde gittiği vücudunda yaralarla kaplı bir erkek ondan sadece sırtına masaj yapmasını istemiştir. Bu durum Neil için çok sıkıcı gelmiştir. Sonrasında koşarak ondan uzaklaşır. Gidip Wendy ile dertleşir ve "hayatımda ilk kez sıkıldım" der. Wendy, "belki de para kazanmak için daha güvenli bir yol bulmalısın der, herkes gibi" der. Wendy bunları anlattığı tek kişidir. Neil, "belki başka insanlar bunun korkunç ve boktan bir şey olduğunu düşünebilir ama o yaz olanlar benim büyük bir parçam. Kimse beni öyle hissettirmedi ne önce ne o zamandan beri. Olduğum gibi özeldim" der. Wendy ise "sekiz yaşındaydın" deyince Neil, "ama o beni gerçekten sevdi" der. "Bazen başka çocuklar da vardı ama ben onun ödülüydüm. Onun tek gerçek aşkı bendim." der. Bunun sonrasında asgari ücretle de olsa farklı bir işe başlar. Bir akşam iş çıkışı, yine sokakta tanıştığı bir erkekle onun evine gittiğini görürüz. Bu erkek ona çok sert davranmış, onu dövmüş ve hatta tecavüz etmiştir. Neil banyoda soyunur yere çöker ve cenin pozisyonuna geçip ağlar. Sonrasında Noel için annesinin yanına gider. Bu sayede Neil ve Brian karışılacaklardır. Tanışmalarından sonra Neil onları koçun o zamanki evine götürür. Arka camdan girdikleri evde yaşadıkları cinsel istismarla ilgili yüzleşirler. Koç o yazdan sonra ortadan kaybolmuştur. Neil "ben onun gözdesiydim, herkesin içinden beni seçmişti. Kulağa garip gelebilir ama ilk şey olmaya başladığın-

da kendimi onurlu hissetmişim” der. Brian’da olanları yavaş yavaş hatırlamaya başlar. İki yıl sonra karanlıklar içinde Cadılar Bayramı’nda onu gördüğünü söyler. Sonra cinsel istismarın ilk olduğu gün olanları hatırlar. Maç esnasında annesi çalışıyordur ve babası kim bilir nerededir. Herkesi annesi babası alır ama Brian tek başınadır. Sonra Neil ve koç, onu alıp koçun evine getirir. Neil der ki “seni yatak odasında istemedi çünkü orası bizimdi, o yüzden her şey salonda oldu. Her zaman başka bir çocuk gerekiyordu, o yüzden seni çekmek için beni aracı olarak kullandı. Hep aynısı oldu” der. Giysilerini çıkarmasının koçla aralarında bir oyun olarak gördüklerini söyler. Kurallara göre önce Neil, Brian’a cinsel davranışlar uygular, sonra koç aynısını yapar. Sonra 5 dolar oyunu oynadıklarını söyler. Yaptıkları cinsel davranışlar sonrasında koç ona 5 dolar vermektedir. Önce Neil sonra Brian kendilerinden isteneni yapmıştır. Neil’in anlattığına göre kollarını yumruk yapıp koçun anüsünden içeri sokmuşlardır. Sonra Brian’ı giydirip eve bırakmışlardır. Brian, Neil anlatırken “o an burnum kanıyordu, bu nasıl oldu “diye sorar ve küçük bir çocuk gibi kendini toplayıp Neil’in dizine yatar. Neil ise “iş bittiğinde seni giydirdiğimizde ölü gibiydin, bayılıp yere düştün ve burnun kanadı” der. Brian, “bunun gibi mi? der ve Brian’ın tekrar burnu kanar. O esnada birileri kapıyı çalar ve dışarıdan Noel şarkılarını duyarlar. Son olarak Neil’in pişmanlığını ve bunların hiç yaşanmamış olmasını dilemesini duyarız.

Eserden yola çıkarsak iki çocuğun aslında maruz kaldığı cinsel istismarı farklı farklı anlamlandırıldığını görürüz. İki çocuğun da cinsel istismarı aile bireyleri ile paylaşmadığını görürüz. Neil bu olayı sadece arkadaşı Wendy ile paylaşmış, Brian ise olayı zihninde çarpıtmış ve yok saymıştır. Cinsel istismar bu eserdeki örnekte de görüldüğü gibi kolayca açığa çıkmamaktadır. İki çocuk açısından da cinsel istismarın açığa çıkmaması süreci birbirinden farklıdır. Birisinde istismarcı, çocuğa kendisinin özel olduğunu hissettirmiş bunun aralarında bir oyun olduğuna inandırmış ve cinsel istismar sonucunda onu ödüllendirmiştir. Bu durum cinsel istismar uygulayan kişiler tarafından kullanılan bir taktiktir. Bu süreçte Neil özel olduğuna inandırdığı için kimseyi suçlamamaktadır. Hatta koçu bir daha görmediği için acı çekmektedir. Halen o yaz olanları unutamamaktadır.

Aslında Neil’in koçla anılarının görsel sunumuyla ile Neil’in anlatımı arasında fazla bir paralellik olmadığı görülür. İlk tanıştıklarında aslında annesinin koça karşı flörtöz davrandığı, Neil’in onunla pek göz teması kurmadığı ve tanışmak için isteksiz durduğu görülür. Yine koçun onu ilk kez istismar ettiği akşama dönülürse, o sahnede aslında korktuğunu ve ağlamamak için kendini zor tuttuğunu görürüz. Dolayısıyla Neil’in anlatımı ve koça olan duygularıyla, filmdeki görüntüler tutarsızdır. Taylor (2011)’e göre Neil, hayatındaki olaylar üzerinde kontrol sahibi olduğunu savunmasına rağmen o da Brian gibi bir bilinç kaybı yaşamıştır.

Brian nasıl bir senaryoyu zihninde oluşturduğu başka bir senaryo ile değiştirdiyse, Neil de duygusal çaresizliğini içeren senaryoyu başka bir senaryo ile değiştirmiştir (s.327).

Neil'i koçun aralarında olan cinselliğin özel bir şey olduğuna inandırması ise aslında Finkelhor (1987)'un belirttiği ihanet dinamiğiyle açıklanabilir. Koç onu manipüle etmiş aslında onun güvenini kötüye kullanmıştır ve bu bir ihanet dinamiğidir. Neil yaşadığı travmatik cinselleşme sonucu o da Brian ve diğer çocukları koçun tuzağına düşürmüştür. Kendisinin o dönemde annesinden ilgi görmemesi ve ihmal edilmesi, cinsel istismarı sevgi verme olarak gösteren birinin tuzağına düşmesini sağlamıştır. Cinsel istismar sonrasında daha agresifleşmiş, kompulsif cinsellik, riskli cinsel davranışlar, uyuşturucu madde kullanımı gibi davranışlar göstermiştir. Neil koçla arasında olanları, duygusallık içinde hatırlasa da 8 yaşında istismara uğradığı sahneye döndüğünde aslında o an gözlerini kapattığı ve tedirgin olduğunu görülür. Aslında kendisinin anılarını bir bakıma yeniden yapılandırdığı söylenilebilir. Çünkü kendisi de bir bakıma koçun suç ortağıdır. Koçla aralarındaki cinsel oyuna başka çocukları çekmek için çalışmıştır.

Brian ise hatırlamakta zorluk çektiği olaylarla ilgili babasını suçlamıştır. Cinsel istismara maruz kalan çocuklarda ebeveynleri suçlamak da sıkça görülen bir durumdur. Finkelhor (1987) travmajenik modelde, çocukların sadece cinsel istismar uygulayan değil cinsel istismardan kendisini koruyamayan ebeveynlerini de suçladığını belirtmiştir. Brian'ın kendisindeki değişikliklerin nedeni için babasını suçlaması da ihanet dinamiği ile anlamlandırılabilir. Burada aslında vurgulanan şey çocukların yaşadıkları davranış değişiklikleri ve davranış bozukluklarının aslında onların yaşamlarında gerçekleşen travmatik bazı durumların göstergesi olabileceğidir. Brian'ın ağzından duyulan şey aslında altına kaçırma, burun kanaması ve bayılma gibi semptomların aslında bir çocuğun yaşamında birincil bir sorundan kaynaklanan ikinci bir sorun olarak ortaya çıkabileceğidir. Özellikle çocukların davranışlarında görülen bıçak gibi keskin değişiklikler ve gerilemeler çocukların yaşamında var olan majör sorunların görüntüsü olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla burada karakterin ağzından duyulan "Bunlar olurken neden ne olduğunu sormadın?" şeklinde babayı suçlamaya yönelik sözlerle bu durum vurgulanmıştır. Bunun yanında Brian da travmatik cinselleşme örüntüsünü göstermiş ve Neil'in tersine cinsellikten uzak durmuştur. Avalyn'in onu öpüp cinsel olarak yakınlık kurmaya çalışması, onun için bir tetikleyici olmuştur ve travmatik anılarını tetikleyen Avalyn'den kaçmaya başlamıştır. Avalyn'in yanına gittiğinde kesilmiş bir ineğin etine elini soktuğunda bayılması, aslında bu durumun cinsel istismarla ilgili anılarını tetiklemesi ile ilgilidir. Süreç içerisinde yavaş yavaş dönüşüm göstermiş ve travmatik anılarıyla yüzleşmesi uzun süre almıştır. Örneğin

daha erken dönemdeki rüyalarında uzaylılarla ilgili kâbuslar gördüğünü, ilerleyen zamanlarda alt kısmı beyzbol ayakkabılı insan üst kısmı uzaylı olan figürü resimlediğini görürüz. Kabuslarında travmatik anılarını parça parça görmesi ve bütünleştirmemesi, cinsellikle ilgili kötü anılarının tetiklenmemesi için cinsellikten uzak durması travma sonrası stres bozukluğuyla ilgili bir durumdur. Van Der Kolk (2018, s.176) travmatik anıların bütünleştirilemeden parça parça hatırlanmasının sebebini şöyle açıklar: kişinin kendini tehdit altında hissettiği yüksek uyarılma durumunda duygusal beyin denilen, kelimelerle iletişim kuramayan beyin sistemi yönetimi ele geçirir. Bu süreçte beynin normal anıları depoladığı sistemler arasında ilişki zorlaşır ve sonuç olarak travmatik deneyimin etkileri tutarlı, mantıklı anılar olarak düzenlenmez; parçalara ayrılmış imge, ses, fiziksel algı gibi izler halinde varolurlar.

Brian ve Neil yüzleştiklerinde, Brian'ın Neil ve koç kendisine bir takım cinsel davranışlar yaparken onlara karşı koyamadığını hatta donup kaldığını ve onu giydirdiklerinde bayıldığını öğreniriz. Bir görüşe göre insanlar hayatlarını tehdit eden durumlarda savaşıma, kaçma ya da donma tepkisi vermektedirler. Bu tehlike durumlarında insanlar savaşmak veya kaçmak yerine donma tepkisi verdiklerinde, yaşam ve beden bütünlüğü için tehlike oluşturan durumu travmatik bir durum olarak yaşama eğilimi gösterebilirler (Levine ve Frederick, 2013). Buna göre Brian'ın cinsel istismara maruz kaldığında karşı koyamaması ya da oradan kaçamaması ve donup kalması bu durumu travma sonrası stres bozukluğu oluşturacak şekilde deneyimlemesine neden olmuş olabilir. Neil'in koçun yatak odasının koçla ikisine ait olduğunu, koçun diğer çocukları oraya almadığını belirtmesi aslında kendisini kullanan koçun davranışını rasyonalize etmek ve narsistik yaralanmanın önüne geçmek adına kullandığı bir savunma mekanizması olabilir.

SOSYAL HİZMET ALANI İÇİN ÇIKARIMLAR

Her birey zorlu bir yaşam olayı karşısında farklı tepki verebilmektedir. Dolayısıyla cinsel istismar gibi zorlu yaşam olayları değerlendirilirken, bireyin kendi penceresinden bakarak, bireyin kendi öznelliğini, biricikliğini dikkate alarak durumun değerlendirilmesi gerekmektedir. Cinsel istismar çoğunlukla travmatik bir olay olarak yaşanmaktadır. Bazı çocuklar bu travmatik deneyimin altında çeşitli semptomlar göstererek çıkarken bazıları ise daha güçlenerek çıkabilmektedir. Bu durum literatürde dirençlilik yani dayanıklılık kavramıyla açıklanmıştır. Cinsel istismar geçmişine karşı dirençlilik yahut dayanıklılık gösteren bireyler, cinsel istismarı açıklama ve tartışma, olayı bilişsel olarak yeniden çerçeveleme ve olumsuzlukların üzerinde takılıp kalmama gibi özellikler göstermektedir (Himelein ve McElrath, 1996). Dolayısıyla toplumda cinsel istismar gibi olguların açıkça konu-

şulup dillendirilebileceği bir ortam oluşturulması bu olgunun olumsuz etkilerini azaltabilir.

Bazı çocuklar cinsel istismar veya diğer olumsuz yaşam olaylarına karşı dayanıklılık gösterebilse de bazıları cinsel istismar sonucunda travma sonrası stres bozukluğu ya da depresyon gibi çeşitli psikiyatrik rahatsızlıklar geliştirmektedir. Filmde yer alan iki erkek çocuğu üzerinden değerlendirme yaparsak ikisi de aynı kişinin cinsel istismarına uğramasına rağmen farklı davranış örüntüleri geliştirmişlerdir. Çocuklardan bir tanesi travma sonrası stres bozukluğu belirtileri gösterirken diğeri farklı davranış sorunları getirmiştir. Öncelikle travma sonrası stres bozukluğundan bahsederek, bu sorunun çocukların yaşamına Brian'da görüldüğü gibi ikincil sorunlar getirebileceği söylenebilir. Örneğin Wolfe ve ark. (1994) tarafından cinsel istismara uğramış çocuklar üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, travma sonrası stres bozukluğu geçiren grupta travma sonrası stres bozukluğu geçirmeyen gruba göre daha fazla istismarla ilgili korku, kendini suçlama, suçluluk duygusu, depresyon, kaygı görülmüştür. Travma sonrası stres bozukluğu cinsel istismara uğrayan çocuklarda sıkça görülebilmesine rağmen her çocukta rastlanmadığı için, Finkelhor (1987) cinsel istismarla ilgili travmajenik modeli önerdiğini belirtmiştir. Öne sürdüğü dört dinamiğin (travmatik cinselleşme, ihanet, damgalama ve güçsüzlük) cinsel istismarla ilgili daha fazla etki çeşitliliğini kapsadığını öne sürmüştür. Travma sonrası stres bozukluğunun cinsel istismardan kaynaklanan düşük benlik değeri, suçluluk duygusu, cinsel kafa karışıklığı gibi durumlara yol açan çarpık inançları açıklayamadığını belirtmiştir. Bu açıdan metinde iki çocuğun farklı davranış patenlerini anlayabilmek için travma sonrası stres bozukluğu ve travmajenik modeli bir arada kullanabilmek faydalı olmuştur. Altı çizilmesi gereken bir diğer nokta, travmanın nasıl bir olgu olduğunun, travma etkisi ile ortaya çıkan davranış örüntülerinin fark edilebilmesinin önemidir. Bu konudaki farkındalık, çocuklarda davranış bozukluğu veya hastalık olarak görülen bazı durumların altındaki gerçek sebeplerin bulunabilmesi için gereken çevresel ve profesyonel girişimler için gerekli motivasyonu sağlayabilir.

Filmde bulunan Neil ve Brian karakteri üzerinden yapılacak bir diğer değerlendirme, cinsel istismarın çocuğun penceresinden anlaşılması gerekliliğidir. Neil ve Brian karakterlerinin olayı değerlendirme ve anlama biçimleri ve kullandıkları savunma mekanizmaları farklı olduğu için verdiği tepkiler arasında da farklılık bulunmaktadır. Brian bunu çocukluğundan çalınmış saatler olarak değerlendirenken, Neil bu saatleri özel olarak görmekte ve koçla geçirdiği saatlerin yasını tutmakta, o yaza özlem duymaktadır. Çünkü kendisini kimsenin öyle sevmediğini düşünmektedir. Burada anlaşılması gereken şey çocuğa sevginin yanlış öğretilmiş olmasıdır. Dolayısıyla Neil cinsel olarak istismar edilmişken bir yandan da duy-

gusal açıdan istismar edilmiş, aslında sevdiği birinin ihanetine uğramıştır. Neil, filmdeki görüntülerde aslında istismara uğrarken çok korkmasına ve sonrasında üzülüp utanmasına rağmen, ilerleyen yıllardaki sahnelerde bu duygularını farklı şekilde yansıttığını görürüz. Bu açıdan bir çocuğun kendi ego bütünlüğünü koruyabilmek için olayları algılayış biçimini değiştirebileceğini görürüz.

Çocukların cinsel istismarı algılayış biçimi ise sonraki yaşantılarını farklı biçimlerde etkilemektedir. Quas ve ark. (2003) tarafından yapılan araştırmaya göre çocuk cinsel istismarı sonrası çocuğun cinsel istismarı tiksindirici olarak algılanması ve cinsel istismar yokmuş gibi varsayması çocuğun taşıdığı suçluluk duygusunun artışını yordamaktadır. Coffey ve ark. (1996) tarafından çocukluğunda cinsel istismar öyküsü olan kadınlarla yapılan araştırmada ise, kendini suçlama ve damgalanmışlık hissi yetişkin kadınlardaki ruhsal sıkıntıları yordamıştır. Bu farklı araştırma verilerinden yola çıkarak da çocuğun cinsel istismarı algılayış biçiminin, yaşadığı suçluluk duygusu ve bunun üzerinden de yaşayacağı ruhsal sıkıntılar üzerinde etkili olup olmayacağı konusunun tartışılması gerekir.

Sosyal hizmetin bireyi çevre içinde değerlendirme yaklaşımından yola çıkarsak filmdeki karakterlerin buldukları arkadaş çevresi ya da yaşadıkları çevreyi değiştirmeleri ile beraber dönüşüm yaşamaya başladıklarını görürüz. Bu durumdan yola çıkarak bireyin hayatındaki olumsuz örüntüleri değiştirmek için çevreyi de beraberinde değiştirmenin bir kez daha altını çizebiliriz. Bir diğer faktör insanlar kötü yaşam olayları yaşamalarına rağmen değişim kapasitesi gösterebilirler. Sosyal hizmet alanı açısından, cinsel istismar gibi olumsuz yaşam olaylarının travmatik etkilerinin farkında olunmalı ancak bireylere kötü olayların bir kurbanıymış gibi yaklaşmak yerine travmatik bir yaşam olayından sonra hayatta kalmış birey olarak yaklaşılmalıdır.

Cinsel istismar konusunda sadece çocukla değil aslında çocuğun içinde bulunduğu topluluk ve toplum düzeyinde çalışmalar yapmak gerekmektedir. Bunun için çocuklara meslekleri gereği kolayca erişebilen kişilerin bu konuda yetkilendirilmek için sıkı bir süzgeçten geçirilmesi de toplum düzeyinde tartışılmalıdır. Sinema gibi kitlelere hitap eden aygıtların bu konuyu işlemesi, topluma uygun mesajlar vermesi ve kişilere doğru rol modeller sunması belki de cinsel istismar vakalarını azaltabilir ve cinsel istismar öyküsü olan kişilerin iyiliğine katkıda bulunabilir.

Sosyal hizmet açısından sadece cinsel istismara uğramış çocuğa odaklanmak yerine cinsel istismarı uygulayan bireylerin davranışlarını da tanımlayabilmek ve açıklayabilmek ve değişim kapasitelerini harekete geçirmek gerekir. Bunun için cinsel istismar eğilimi olan bireyleri tespit edebilmek, cinsel istismar uygulamış

bireylere yönelik davranış değişikliği programları geliştirmek ve uygulamak için çalışmalar yapmak, cinsel istismar uygulamış bireylerin yaşam öykülerini öğrenmek ve incelemek için çalışmalar yapmak, cinsel istismar olgusunun ortadan kaldırılması için önemlidir. Bu kişilere ulaşabilmek adına çalışmaların ne şekilde yapılabileceğinin tartışılması ve programlar geliştirilmesi gerekmektedir. Sosyal hizmet eğitimi açısından, görsel ve işitsel içeriğiyle sinema filmlerinin kullanılması eğitimi zenginleştirebilir.

Sosyal hizmetin çalışma alanında bulunan cinsel istismar ve diğer konularla ilgili filmlerin belirlenmesi, lisans ve lisansüstü dersler bağlamında izlenip sosyal hizmet kavramları açısından analiz edilmesi eğitim açısından faydalı olabilir. Özellikle olumsuz yaşam olaylarının insan hayatındaki çok boyutlu etkilerinin ve insanın içinde bulunduğu çevresel bir çok etmenin arasındaki etkileşimden nasıl etkilendiğinin ve büyük değişimlerin küçük adımlarla başladığının kavranması için sinema filmlerinin sosyal hizmet konuları ve kavramları açısından kritik edilmesi faydalı olabilir.

Son olarak, bu eserden sosyal hizmet alanında ve cinsel istismar konusunda araştırma ve uygulama yapılan diğer alanlarda cinsel istismar olgusunun öğretilebilmesi için faydalanılabileceği söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, B., Thimmesch, I., Aardsma, N., Terrell, M., Carstater, S., & Schober, J. (2014). The prevalence of abnormal genital findings, vulvovaginitis, enuresis and encopresis in children who present with allegations of sexual abuse. *Journal of pediatric urology*, 10(6), 1216-1221.
- Araki, G. (Yönetmen). (2004). *Mysterious skin* [Sinema Film]. Tartan Films.
- Arata, C. M. (2002). Child sexual abuse and sexual revictimization. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 9(2), 135-164. <https://doi.org/10.1093/clipsy.9.2.135>
- Bennett, N., & O'Donohue, W. (2014). The Construct of grooming in child sexual abuse: Conceptual and measurement issues. *Journal of Child Sexual Abuse*, 23 (8), 957-976. <https://doi.org/10.1080/10538712.2014.960632>
- Budrionis, R., & Jongsma, A.E.. (2015). *The sexual abuse victim and sexual offender treatment planner with DSM-5 Updates*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Coffey, P., Leitenberg, H., Henning, K., Turner, T., & Bennett, R. T. (1996). Mediators of the long-term impact of child sexual abuse: Perceived stigma, betrayal, powerlessness, and self-blame. *Child Abuse & Neglect*, 20(5), 447-455. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(96\)00019-1](https://doi.org/10.1016/0145-2134(96)00019-1)
- Elliott, M., Browne, K., & Kilcoyne, J. (1995). Child sexual abuse prevention: What offenders tell us. *Child Abuse & Neglect*, 19(5), 579-594. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(95\)00017-3](https://doi.org/10.1016/0145-2134(95)00017-3).
- Finkelhor, D. (1987). The trauma of child sexual abuse. *Journal of Interpersonal Violence*, 2 (4), 348-366. <https://doi.org/10.1177/088626058700200402>
- Finkelhor, D., & Browne, A. (1985). The traumatic impact of child sexual abuse: A conceptualization. *American Journal of Orthopsychiatry*, 55(4), 530-541. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.1985.tb02703.x>
- Heim, S. (1995). *Mysterious skin*. New York: Harper Perennial.
- Herman, J. (2016). *Travma ve iyileşme*. İstanbul: Literatür Yayıncılık.

- Himelein, M. J., & McElrath, J. A. V. (1996). Resilient child sexual abuse survivors: Cognitive coping and illusion. *Child Abuse & Neglect*, 20(8), 747–758. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(96\)00062-2](https://doi.org/10.1016/0145-2134(96)00062-2)
- Izadi-Mazidi, M., & Riahi, F. (2020). Pathological childhood masturbation in children who referred to a child and adolescent psychiatric clinic. *Journal of Comprehensive Pediatrics*, 11(3). DOI: 10.5812/compreped.65121
- Kubrick, S. (Yönetmen). (1962). *Lolita* [Film]. Seven Arts; AA Productions; Anya Pictures; Transworld Pictures
- Levine, P., & Frederick, A. (2013). *Kaplanı uyandırmak, travmayı iyileştirmek*. İstanbul: Butik Yayıncılık.
- Quas, J. A., Goodman, G. S., & Jones, D. P. H. (2003). Predictors of attributions of self-blame and internalizing behavior problems in sexually abused children. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 44(5), 723–736. <https://doi.org/10.1111/1469-7610.00158>
- Smallbone, S. W., & Wortley, R. K. (2001). *Child sexual abuse: Offender characteristics and modus operandi (Vol. 193)*. Canberra: Australian Institute of Criminology.
- Solondz, T. (Yönetmen). (1998). *Happiness* [Film]. Killer Films
- Taylor, T. (2011). *Cinematic representations of boyhood sexual abuse, 1967-2006*. Doktora tezi. University of Canberra, Avustralya.
- Van Der Kolk, B. A. (2018). *Beden kayıt tutar travmanın iyileşmesinde beyin zihin ve beden*. Ankara: Nobel yaşam yayıncılık.
- WHO. (1999). Report of the Consultation on Child Abuse Prevention. Erişim adresi: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/65900>.
- Wolfe, D. A., Sas, L., & Wekerle, C. (1994). Factors associated with the development of posttraumatic stress disorder among child victims of sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 18 (1), 37–50. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(94\)90094-9](https://doi.org/10.1016/0145-2134(94)90094-9)
- Wolfe, V. V., Gentile, C., & Wolfe, D. A. (1989). The impact of sexual abuse on children: A PTSD formulation. *Behavior Therapy*, 20(2), 215-228. [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(89\)80070-X](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(89)80070-X)